

Varanlegur miski

tafla um miskastig

Júní 2019

|

Innihald

Inngangur	2
I. Höfuð.....	3
A. Andlit og höfuðleður	3
B. Auga	3
C. Munnhol, tennur og kjálkar	4
D. Eyra	4
E. Heili og heilataugar	4
II. Háls.....	5
III. Brjósthól	5
IV. Kviðarhol og kynfæri	6
V. Húð.....	6
VI. Hryggsúla og mjaðmagrind	7
A. Hryggsúla	7
a. Háls hryggur	7
b. Brjósthryggur	7
c. Lendhryggur	7
d. Mænuáverkar.....	8
B. Mjaðmagrind	8
a. Brot og/eða brotaliðhlaup á mjaðmagrind	8
VII. Útlímaáverkar.....	8
A. Öxl og handleggur: (Hjá örvhentum er vinstri metin sem hægri)	8
a. Öxl og upphandleggur	8
b. Olnbogi og framhandleggur	9
c. Úlnliður og hönd	9
d. Finguráverkar	9
e. Taugaáverkar	11
B. Ganglimur	13
a. Mjóðm og lærleggur	13
b. Hné og fótleggur.....	13
c. Ökkli, fótur	14
d. Taugaáverkar.....	15
VIII. Hlutfallsregla.....	15
IX. Hliðsjónarrit.....	19

Örorkunefnd, tafla um miskastig

Inngangur

Eftirfarandi töflur um miskastig hefur örorkunefnd samið samkvæmt fyrirmælum í 3. mgr. 10. gr., sbr. 1. mgr. 4. gr. skaðabótalaga nr. 50/1993 með síðari breytingum.

Í töflum sem þessum er metin skerðing á líkamlegri og eftir atvikum andlegri færni hjá einstaklingum sem orðið hafa fyrir líkamstjóni. Í skaðabótalögum nr. 50/1993 er um læknisfræðilega örorku notað hugtakið varanlegur miski.

Varanlegur miski er óháður orsök líkamstjóns í hverju tilviki og við mat á honum er ekki tekið tillit til menntunar, starfs eða áhugamála þess sem orðið hefur fyrir líkamstjóni.

Örorkunefnd hefur nú aukið og endurbætt töflur um miskastig frá árinu 2006. Hefur nefndin tekið tillit til breytinga sem hafa orðið á sambærilegum töflum í nágrannalöndum okkar. Töflur sem þessar verða seint fullkomnar og þær geta aldrei tekið til allra hugsanlegra líkamsáverka. Örorkunefnd telur slíkar töflur þurfa að vera stöðugt í endurskoðun.

Þær töflur sem hér birtast eru fyrst og fremst leiðbeinandi um mat á miskastigi vegna tiltekinna tegunda líkamstjóna.

Áverka sem ekki er getið um í töflunum verður að meta með hliðsjón af svipuðum áverkum í þessum töflum og eða hafa til hliðsjónar miskatöflur annarra landa sem getið er um í hliðsjónarritum.

Reykjavík, 5. júní 2019

I. Höfuð

A. Andlit og höfuðleður

Ekki áberandi ör í andliti	minna en	5%
Ljót ör (stór, upphleypt og mislituð) eða miklar misfellur í andliti	allt að	15%
Missir á höfuðleðri án eða með lýtaaðgerð	allt að	20%
Brot á nefbeinum með mikið skertu loftflæði	allt að	20%
Mjög skakkt nef með skertu loftflæði (verður ekki lagað með aðgerð)	allt að	15%

B. Auga

Missir á auga		25%
Missir beggja augna		100%
Algjör sjónmissir á auga en með möguleika á bót með aðgerð		18%
Algjör sjónmissir á auga (sjónskerpa minni en 3/60 eða sjónsvið minna en 10 gráður)		20%
Algjör sjónmissir á báðum augum		100%
Algjör sjónmissir á auga með aukaverkunum (t.d. gláku)	allt að	25%
Tvísýni		10%
Tvísýni í ytri stöðu	allt að	5%
Sjónsviðsskerðing að hálfu sem afleiðing af heilaskemmd	allt að	50%
Skert sjónsvið á öðru auga		
meira en 25% skerðing í efri hluta sjónsviðs		5%
meira en 20% skerðing í neðri hluta sjónsviðs		5%
meira en 40% skerðing í neðri hluta sjónsviðs		10%
Skert sjónsvið á báðum augum		
sjónskerðing að hálfu (hemianopsia) án skemmdar á macula		35%
sjónskerðing að hálfu (hemianopsia) með skemmd á macula		45%
efri sjónskerðing að fjórðungi (quadrantanopsia)		8%
neðri sjónskerðing að fjórðungi (quadrantanopsia)		15%
Skert samhæfing augna (accomodatio) fyrir 50 ára aldur		5%
Algjört augnlokssig	allt að	18%
Tárarennslí	allt að	10%
Mikill efnaskaði á hornhimnu ásamt verulegu lýti	allt að	15%

Sjón á öðru eða báðum augum er metin samkvæmt eftirfarandi töflu:											
S	6/6	6/9	6/12	6/15	6/18	6/24	6/30	6/36	6/60	2/60	0
6/6	0	0	0	0	5	8	10	10	12	15	20
6/9	0	0	0	5	8	10	10	12	15	18	20
6/12	0	0	5	5	10	10	10	12	15	18	20
6/15	0	5	5	10	12	15	15	18	20	25	30
6/18	5	8	10	12	25	30	35	40	45	50	55
6/24	8	10	10	15	30	35	40	45	50	55	60
6/30	10	10	10	15	35	40	45	50	60	65	70
6/36	10	12	12	18	40	45	50	55	65	70	75
6/60	12	15	15	20	45	50	60	65	75	80	85
2/60	15	18	18	25	50	55	65	70	80	95	100
0	20	20	20	30	55	60	70	75	85	100	100

Sjónina á að meta með gleraugum eða augnlinsum ef það bætir hana

Sjónsviðsskerðing á báðum augum allt að 20 gráðum telst sjóndepra og er metin sem 6/18 sjón	allt að	20%
---	---------	-----

C. Munnhol, tennur og kjálkar

Missir tanna sem bætta eru með brúm eða á annan hátt	allt að	5%
Algjör tannmissir í efri góm bættur með fölskum góm		8%
Algjör tannmissir í neðri góm bættur með fölskum góm		10%
Kjálkaliðir með verulega skertri hreyfigetu	allt að	10%
Missir á hluta af tungu allt að 50%	allt að	15%
Missir á tungu	allt að	30%
Missir á stórum hluta kjálkabeina (t.d. hálfum efri eða neðri kjálka)	allt að	30%

D. Eyra

Missir á ytra eyra		8%
Algjör heyrnarmissir á eyra	allt að	10%
Algjör heyrnarmissir á báðum eyrum á barnsaldri sem ekki er hægt að laga með kuðungsígræðslu	allt að	75%
Algjör heyrnarmissir á báðum eyrum á fullorðinsaldri	allt að	50%
Mikið suð eða hljómur til viðbótar heyrnarmissi	allt að	8%
Skerta heyrn á öðru eða báðum eyrum verður að meta einstaklingsbundið hverju sinni. Heyrnina á að meta með heyrnartæki ef það bætir hana.		

E. Heili og heilataugar

Lömun á andlitstaug (n.facialis)	allt að	15%
Lömun á báðum andlitstaugum	allt að	40%
Missir á lyktarskyni	allt að	5%
Missir á bragðskyni	allt að	5%
Algjör missir á lyktar- og bragðskyni	allt að	15%
Lömun á öðru raddbandi með verulegum talerfiðleikum	allt að	10%
Lömun á báðum raddböndum með öndunarerfiðleikum	allt að	30%
Algjör lömun á þrenndartaug (n.trigeminus)		10%
Lömun á þrenndartaug (n.trigeminus) báðum megin	allt að	20%
Taugræna verki þarf að meta sérstaklega		
Vitran skerðing eftir heilaskaða (skilmerki elliglapa ekki uppfyllt)		
Heilkenni eftir höfuðáverka	allt að	15%
Hefur áhrif á daglega færni	allt að	25%
Þarf hjálp til athafna daglegs lífs	allt að	50%
Þarf mikla daglega umönnun	allt að	75%
Stöðug umönnun og vistun nauðsynleg	allt að	100%
Málstol (aphasia)		
með vægum tjáskiptaörðugleikum	allt að	10%
með nokkrum tjáskiptaörðugleikum	allt að	25%
með miklum tjáskiptaörðugleikum	allt að	50%
með mjög miklum tjáskiptaörðugleikum	allt að	75%

Flogaveiki eftir heilaáverka		
eitt kast og þarfnast ekki meðferðar	allt að	5%
þarfnast meðferðar sem gengur vel, fær sjaldan eða ekki köst	allt að	10%
þarfnast meðferðar en fær samt oft köst	allt að	25%
þarfnast meðferðar en fær samt mjög oft köst	allt að	60%
Helftarlömun eftir heilaáverka		
með væg einkenni (væg lömun í efri og neðri útlím)	allt að	15%
með nokkur einkenni (skert not af efri og neðri úlím, en getur gengið)	allt að	40%
með veruleg einkenni (t.d. alger lömun í efri og talsverð í neðri úlím)	allt að	75%
Áfallastreituröskun þarf að meta sérstaklega. Alvarleg röskun	allt að	15%

II. Háls

Afleiðingar barkaskurðar (tracheostómía)	allt að	5%
Varanlegur barkaskurður, en góð öndun	allt að	15%
Lömun á raddbandi með talsverðum taltruflunum	allt að	10%
Lömun á báðum raddböndum með öndunarörðugleikum	allt að	30%
Varanlegur barkaskurður og missir barkakýlis með fistli, þarf holnál (kanýlu) raddleysi	allt að	50%

III. Brjósthol

Afleiðingar eins eða fleiri rifbrota, daglegir verkir en án skerðingar á lungnastarfsemi	allt að	5%
Skert starfsemi hjarta metin með álagsprófi og öðrum hjartarannsóknnum:		
takmarkar starfs- og hreyfigetu, einkum við álag	allt að	15%
takmarkar daglega verulega starfs- og hreyfigetu, einnig við lítið álag	allt að	40%
mjög skert dagleg geta, mikil einkenni til staðar í hvíld	allt að	100%
Skert starfsemi lungna metið með öndunarmælingum:		
Flokkur 1 (FVC 70-79% eða FEV1 65-79% af áætluðu)	allt að	10%
Flokkur 2 (FVC 60-69% eða FEV1 55-64% af áætluðu)	allt að	25%
Flokkur 3 (FVC 50-59% eða FEV1 45-54% af áætluðu)	allt að	40%
Flokkur 4 (FVC minna en 50% eða FEV1 undir 45%)	allt að	65%
Missir á lunga, að hluta eða öllu leyti (skert starfsemi metin með öndunarmælingum)	allt að	35%
Astmi		
Fær sjaldan köst en er háður lyfjum	allt að	10%
Fær oft köst og er háður lyfjum	allt að	25%

IV. *Kviðarhol og kynfæri*

Missir á milta fyrir kynþroskaaldur án aukaverkana missir á milta með ítrekuðum aukaverkunum þarf að meta sérstaklega	allt að	5%
Kviðslit sem hefur verið lagað og gefur engin einkenni		0%
Kviðslit sem gefur mikil einkenni og ekki er hægt að laga með aðgerð	allt að	25%
Þrengsli á vélinda með miklum einkennum og ekki er hægt að laga með aðgerð	allt að	25%
Ígrædd lifur sem starfar vel	allt að	40%
Langvinn lifrabólga með miklum einkennum	allt að	40%
Stóma á þörmum, garnastóma (ileostoma)	allt að	30%
ristilstóma, háð staðsetningu	allt að	25%
Leki á hægðum, væg einkenni	allt að	15%
Leki á hægðum, veruleg einkenni, ekki hægt að laga með aðgerð	allt að	40%
Missir á nýra, en hitt eðlilegt	allt að	10%
Veruleg skerðing á nýrnastarfsemi og þarfnast gervinýra	allt að	65%
Missir á báðum nýrum þarfnast gervinýra	allt að	80%
Nýrnaígræðsla, vel starfandi	allt að	30%
Þvagstóma háð virkni	allt að	30%
Vægur þvagleki	allt að	10%
Verulegur þvagleki, háður þvaglegg	allt að	30%
Missir á eista eða eggjastokk en hitt eistað/eggjastokkur í lagi	allt að	10%
Missir beggja eistna eða eggjastokka háð aldri	allt að	40%
Missir legs, háð aldri	allt að	20%
Getuleysi, sem rekja má til líffæraáverka	allt að	20%

V. *Húð*

Eksem í andliti, væg einkenni	allt að	8%
Eksem í andliti, veruleg einkenni þrátt fyrir meðferð	allt að	25%
Eksem á handleggjum og höndum, væg einkenni	allt að	8%
Eksem á handleggjum og höndum, veruleg einkenni þrátt fyrir meðferð	allt að	25%
Eksem á bol, væg einkenni	allt að	8%
Eksem á bol, veruleg einkenni þrátt fyrir meðferð	allt að	25%
Missir eða veruleg aflögun konubrjósts	allt að	15%
Missir á báðum konubrjóstum með fínlegum örum	allt að	25%
Missir á báðum brjóstum með umfangsmiklum, ljótum örum	allt að	40%
Ör verður að meta einstaklingsbundið. Flest ör eru ekki hamlandi en umfangsmikil og ljót ör eftir t.d. bruna geta skert viðkomandi verulega		

VI. Hryggsúla og mjaðmagrind

A. Hryggsúla

a. Háls hryggur

Væg hálstognun, óveruleg óþægindi eða eymsli og engin hreyfiskerðing		0%
Hálstognun, eymsli og ósamhverf hreyfiskerðing	allt að	8%
Hálstognun, mikil eymsli, veruleg hreyfiskerðing, dofi og leiðniverkur án staðfests brjóskloss		10-15%
Hálstognun, mikil eymsli, hreyfiskerðing, staðfest brjóskloss með taugarótarverk og verulegum brottfallseinkennum		15-20%
Önnur einkenni eins og þreyta, einbeitingarörðugleikar og minnistrufanir geta fylgt hálstognun og er innifalið í matinu		
Hrygg-tindabrot	allt að	5%
Brot; minna en 25% samfall		5-8%
Brot; 25-50% samfall með broti inn í mænugang án brottfallseinkenna		15-18%
Brot; meira en 50% samfall án brottfallseinkenna		25-28%

b. Brjósthryggur

Áverki eða tognun með eymslum og hreyfiskerðingu		5-8%
Hrygg-tindabrot	allt að	5%
Brot; minna en 25% samfall		5-8%
Brot; 25-50% samfall með broti inn í mænugang		15-18%
Brot; meira en 50% samfall án brottfallseinkenna		20-23%

c. Lendhryggur

Mjóbakstognun, óveruleg óþægindi eða eymsli og engin hreyfiskerðing		0%
Mjóbaksáverki eða tognun, mikil eymsli	allt að	8%
Mjóbaksáverki eða tognun með rótarverk og taugaeinkennum	allt að	10%
Mjóbaksáverki eða tognun með hreyfiskerðingu, viðvarandi rótarverk og taugaeinkennum		10-13%
Mjóbaksáverki með mikilli hreyfiskerðingu, viðvarandi rótarverk og verulegum lömunareinkennum frá sömu taug		13-18%
Hrygg-tindabrot	allt að	5%
Brot; minna en 25% samfall		5-8%
Brot; 25-50% samfall með broti inn í mænugang		15-18%
Brot; meira en 50% samfall án brottfallseinkenna		20-23%
Brot á hrygg með mænu- eða taugaáverka: Áverkinn er metinn skv. ofangreindu, en með viðbót vegna mænu- eða taugaáverka		

d. Mænuáverkar

Minni háttar varanlegar afleiðingar, þó án blöðru- eða þarmaeinkenna		15%
Með algjörri þarmalömun eingöngu		25-34%
Með blöðrulömun	allt að	40%
Með algjörri blöðru- og þarmalömun		60%
Algert getuleysi vegna taugaskaða		20%
Þverlömun á mænu neðan brjósthryggs		80%
Algjör þverlömun við C5 – Th 1		90%
Hár háls mænuskaði (ofan C4)		100%

B. Mjaðmagrind

a. Brot og/eða brotaliðhlaup á mjaðmagrind

Lítill dagleg óþægindi	allt að	5%
Miðlungi mikil dagleg óþægindi		6-10%
Mikil dagleg óþægindi og ósamhverfa		11-20%
Verkir eftir áverka eða brot á rófuliðum		5%
Brot/brotaliðhlaup með taugaáverka er metið skv. ofangreindu, en með viðbót vegna taugaáverka		

VII. Útlímaáverkar

Í mati á útlímum er tekið tillit til m.a. hreyfingar, krafta, rýrnunar, óstöðugleika og verkja, eftir áverka á beinum, vöðvum, sinum, æðum og taugum.

A. Öxl og handleggur: (Hjá örvhendum er vinstri metin sem hægri)

a. Öxl og upphandleggur

hægri/vinstri

Viðbein:		
Daglegur áreynsluverkur eftir illa gróið viðbein		5%
Dagleg áreynslueymsli í axlarhyrnulið eftir liðhlaup		5%
Upphandleggur:		
Daglegur áreynsluverkur með vægri hreyfiskerðingu eftir brot		5%
Daglegur verkur með vægri hreyfiskerðingu eftir áverka		8%
Daglegur áreynsluverkur með hreyfiskerðingu eftir áverka, virkri lyftu og fráfærslu í 90 gráður		10%
Daglegur áreynsluverkur með hreyfiskerðingu eftir áverka, með virkri lyftu og fráfærslu í allt að 45 gráður		25%
Stífun á axlarlið:		
með engri herðablaðshreyfingu	allt að	30/25%
með góðri herðablaðshreyfingu		15%

Endurtekin liðhlaup í axlarlið	10%
Gerviliður í öxl	15%
Gerviliður í öxl með verulega skertri færni	25%
Aflimun:	
Missir á handlegg	65/60%
Missir um upphandlegg	60/55%

b. Olnbogi og framhandleggur

hægri/vinstri

Daglegur áreynsluverkur með vægri hreyfiskerðingu	5%
Daglegur áreynsluverkur með miðlungs hreyfiskerðingu í olnboga eða skertri snúningshreyfingu á framhandlegg	8%
Daglegur áreynsluverkur með verulegri hreyfiskerðingu í olnboga eða verulega skertri snúningshreyfingu á framhandlegg	12%
Stífun í olnboga frá 60-110°	allt að 25/20%
Stífun á framhandleggs snúning í “góðri” stöðu	15/12%
Stífun á framhandleggs snúning í “slæmri” stöðu	20/17%
Gerviliður í olnboga	15%
Gerviliður í olnboga með verulega skertri færni	25%
Aflimun:	
Missir um olnboga	60/55%
Missir um framhandlegg en góða hreyfingu í olnboga	50/45%

c. Úlnliður og hönd

hægri/vinstri

Daglegur áreynsluverkur með vægri hreyfiskerðingu	5%
Daglegur áreynsluverkur með miðlungs hreyfiskerðingu í úlnlið og nokkurri skekkju	8%
Daglegur áreynsluverkur með verulegri hreyfiskerðingu í úlnlið og mikilli skekkju	12%
Stífun á úlnlið	12-15%
Áverki á framhandlegg sem orsakar skerta fingurhreyfingu, vantar 2 sm að fingurgómar (2-5) nái lófa	12%
Áverki á framhandlegg sem orsakar skerta fingurhreyfingu, vantar 5 sm að fingurgómar (2-5) nái lófa	20%
Missir á hendi um úlnlið	50/45%

d. Finguráverkar

hægri/vinstri

Missir á einum fingri:	
Missir á þumalfingri með miðhandarbeini	25/20%
Missir á þumalfingri	23/18%
Missir á fjærkjúku og hluta af nærkjúku þumals	17%
Missir á fjærkjúku þumals	12%
Missir á hálfri fjærkjúku þumals	8%

Missir á vísifingri	10%
Missir á fjær- og miðkjúku vísifingurs	10%
Missir á fjærkjúku vísifingurs	5%
Missir á löngutöng	10%
Missir á fjær- og miðkjúku löngutangar	8%
Missir á fjærkjúku löngutangar	5%
Missir á baugfingri eða litlafingri	7%
Missir á fjær- og miðkjúku baug- eða litlafingurs	5%
Missir á fjærkjúku baug- eða litlafingurs	5%
	allt að
Fingurmissir, fleiri fingur:	
Missir á þumli og vísifingri	35/30%
Missir á fjærkjúku þumals og vísifingurs	18%
Missir á þumli, vísifingri og löngutöng	40/35%
Missir á fjærkjúku á þumli, vísifingri og löngutöng	20%
Missir á þumli, vísifingri, löngutöng og baugfingri	45/40%
Missir á vísifingri og löngutöng	20/17%
Missir á fjær- og miðkjúku á vísifingri og löngutöng	20/17%
Missir á fjærkjúku á vísifingri og löngutöng	10%
Missir á vísifingri, löngutöng og baugfingri	30/25%
Missir á fjær- og miðkjúku á vísifingri, löngutöng og baugfingri	25/22%
Missir á fjærkjúku á vísifingri, löngutöng og baugfingri	12%
Missir á vísifingri, löngutöng, baug- og litlafingri	35/30%
Missir á miðkjúku á vísifingri, löngutöng, baug- og litlafingri	30/25%
Missir á fjærkjúku á vísifingri, löngutöng, baug- og litlafingri	15%
Missir á löngutöng, baug- og litlafingri	25/20%
Missir á fjær- og miðkjúku á löngutöng, baug- og litlafingri	20/15%
Missir á fjærkjúku á löngutöng, baug- og litlafingri	10%
Missir á baug- og litlafingri	15%
Missir á fjær- og miðkjúku baug- og litlafingurs	12%
Missir á fjærkjúku á löngutöng og baugfingri eða á baug- og litlafingri	5%
Missir á öllum fingrum	50/45%
Stífun á fingurliðum:	
Þumall:	
Miðhandarliður (CMC I) og grunnliður (MCP) í “góðri” stöðu	10%
Miðhandarliður (CMC I) í “góðri” stöðu	8%
Miðhandarliður í “slæmri” stöðu	15%
Grunnliður (MCP) í “góðri” stöðu	5%
Grunnliður í “slæmri” stöðu	8%
Kjúkuliður (IP) í “góðri” stöðu	5%
Kjúkuliður í “slæmri” stöðu	8%
Grunnliður og kjúkuliður í “góðri” stöðu	12%

Liðbandaóstöðugleiki í grunnlið þumals					5%
Aðrir finger:					
Hnúaliður vísifingurs í 10-30°					5%
Nærkjúkuliður vísifingurs í 10-50°					5%
Fjærkjúkuliður vísifingurs í 20-30°					2%
Hnúaliður löngutangar í 10-40°					5%
Nærkjúkuliður löngutangar í 20-50°					5%
Fjærkjúkuliður löngutangar í 10-40°					2%
Hnúaliður baug- eða litlafingurs í 20-50°					5%
Nærkjúkuliður baugfingurs í 20-50°					5%
Nærkjúkuliður litlafingurs í 30-60°					5%
Fjærkjúkuliður baug- eða litlafingurs í 10-40°					2%
Stífun í öllum liðum fingurs jafngildir aflimun fingursins. Stífun í hnúa- eða nærkjúkulið í mjög slæmri stöðu getur jafngilt aflimun fingurs. Stífun í fjærlið í mjög slæmri stöðu getur jafngilt hálfri aflimun fingurs.					
Hreyfiskerðing í fingurliðum:					
Einn finger:					
Ef hreyfigeirinn er svipaður og gefinn er upp fyrir stífun á fingurliðum er skerðingin í flestum tilfellum óveruleg. Lítilsháttar skerðing á réttigetum leiðir ekki til miska. Hreyfigeita í mjög slæmum hreyfigeira getur jafngilt aflimun um sama lið.					
Fleiri finger:					
Hreyfiskerðinguna verður að meta einstaklingsbundið en eftirfarandi töflu má hafa sem viðmiðun:					
Fjöldi fingra	2 cm	3 cm	4 cm	5cm	
1	2 %	5 %	7 %	9 %	
2	6 %	8 %	10 %	12 %	
3	9 %	11 %	14 %	16 %	
4	12 %	15 %	18 %	20 %	
Bil frá fingurgómum í lófa (vísifingur, langatöng, baugfingur og litlifingur)					

e. Taugaáverkar

hægri/vinstri

Taugaáverkar á öxl eða upphandlegg:	
Algjör lömum á armflækju (plexus brachialis)	65/60%
Lömum að hluta á armflækju	20-50/15-45%
Algjör lömum á handkrikataug (n. axillaris)	20/17%
Algjör lömum á aukataug (n. accesorius)	15/12%

Algjör lömun á brjósttaug (n. thoracicus longus)	10%
Taugaáverkar á olnboga, framhandlegg, úlnlið eða hendi:	
Sveifartaug:	
Há lömun – þríhöfðavöðvi (m. triceps) lamaður	25/20%
Lömun að hluta	5-20/5-15%
Skyn horfið	allt að 3%
Ölnartaug:	
Algjör lömun	25/20%
Lömun að hluta	5-20/5-15%
Skyn horfið	allt að 5%
Miðtaug:	
Algjör lömun	30/25%
Lömun að hluta	5-20/5-15%
Skyn horfið	18/15%
Ölnar- og miðtaug:	
Algjör lömun	40/35%
Algjör lömun frá úlnlið	35/30%
Algjörir taugaáverkar á fingrum:	
Þumall:	
Báðar taugarnar	12/8%
Sveifarmegin	5/3%
Ölnarmegin	7/5%
Vísifingur:	
Báðar taugarnar	6/4%
Sveifarmegin	4%
Ölnarmegin	2%
Langatöng:	
Báðar taugarnar	5%
Sveifarmegin	3%
Ölnarmegin	2%
Baugfingur:	
Báðar taugarnar	3%
Önnur taugin	2%
Litlifingur:	
Báðar taugarnar	3%
Önnur taugin	2%

B. Ganglimur

a. Mjöðm og lærleggur

Aflimun:		
Missir á ganglim um mjöðm		45%
Missir á báðum ganglimum um mjöðm		80%
Missir um miðjan lærlegg en þolir vel gerviganglim		35%
Missir um miðjan lærlegg en þolir illa gerviganglim		40%
Stíf mjöðm í góðri stöðu		20%
Aðrar afleiðingar eftir áverka:		
Góður gerviliður		15%
Gerviliður, miklir verkir og mjög skert færni	allt að	30%
Slæmar afleiðingar eftir áverka, t.d. brotnám á liðnum með viðvarandi verk	allt að	30%
Gróið mjaðmarbrot en álagsþægindi með vægri hreyfiskerðingu		5%
Gróið mjaðmarbrot en álags- og hreyfiþægindi með miðlungs hreyfiskerðingu		8%
Gróið lærleggsbrot en lítilsháttar skekkja eða snúningur og væg álagsþægindi		5%
Gróið lærleggsbrot en miðlungs skekkja eða snúningur og óþægindi		8%
Gróið lærleggsbrot en mikil skekkja eða snúningur og veruleg óþægindi	allt að	15%

b. Hné og fótleggur

Aflimun:		
Missir um hné en þolir vel gerviganglim		35%
Missir um hné en þolir illa gerviganglim	allt að	40%
Missir um fótlegg en þolir vel gerviganglim		25%
Missir um fótlegg en þolir illa gerviganglim	allt að	30%
Stífun á hné		25%
Hreyfigeta:		
Hné með allt að 5° réttiskerðingu	allt að	5%
Hné sem beygir í 90°		5%
Aðrar afleiðingar eftir áverka:		
Óstöðugt hné eftir liðbandaáverka með vægum einkennum		5%
Óstöðugt hné eftir liðbandaáverka með einkennum, nokkurri vöðvarýrnun og skertri hreyfingu		8%
Óstöðugt hné eftir liðbandaáverka með einkennum, miðlungs vöðvarýrnun og skertri hreyfingu		10%
Óstöðugt hné með mikilli vöðvarýrnun og hreyfiskerðingu		15%

Mjög óstöðugt hné með mikilli vöðvarýrnun og/eða hreyfiskerðingu sem ekki verður lagað með neinum aðgerðum	allt að	20%
Brjóskaáverki í hné með vöðvarýrnun og hreyfiskerðingu	allt að	8%
Liðþófarifa með vöðvarýrnun og hreyfiskerðingu		5%
Síendurtekin liðhlaup í hnéskel		5%
Missir á hnéskel		10%
Gerviliður í hné, ísettur vegna afleiðinga áverka		15%
Gerviliður í hné, miklir verkir og mjög skert færni	allt að	30%
Heilkenni eftir blóðtappa í ganglim vegna áverka		5-20%

c. Ökkli, fótur

Aflimun:		
Missir um ökkla en þolir vel gervifót		25%
Missir um ökkla en þolir illa gervifót	allt að	30%
Missir um miðjan fót með “góðan” álagsstúf		15%
Missir um miðjan fót með “miður góðan” álagsstúf		20%
Missir á öllum tám		10%
Missir á stórutá og hluta af miðfótarbeini		8%
Missir á stórutá		5%
Missir á fjærkjúku stórutáar		< 3%
Stífun:		
Ökkli í “góðri” stöðu (0-15°)		10%
Ökkli í “miður góðri” stöðu	allt að	20%
Neðanvöluliður stífur í “góðri” stöðu	allt að	10%
Stífun í grunnlið stórutáar	allt að	5%
Hreyfigeta:		
Ökkli með óþægindi og skerta hreyfingu		5%
Neðanvöluliður með óþægindi og skerta hreyfingu		5%
Aðrar afleiðingar áverka:		
Lítið óstöðugur ökkli með daglegum óþægindum	allt að	5%
Mjög óstöðugur ökkli og mikil einkenni	allt að	10%
Afleiðingar hásinaslits með verulega skertri hreyfingu		5%
Stytting á ganglim < 2 sm		0%
Stytting á ganglim 2-5 sm		5%
Stytting á ganglim > 5 sm		10%

d. Taugaáverkar

Taugaáverkar á mjöðm eða lærlegg:	
Algjör spjaldflækjulömun (plexus sacralis)	45%
Lömun að hluta á spjaldflækju	20-40%
Algjör lömun á settaug (n. ischiadicus)	30%
Lömun að hluta á settaug	5-15%
Algjör lömun á lærtaug (n. femoralis)	15%
Lömun að hluta á lærtaug	5-12%
Taugaáverkar á hné eða fótlegg:	
Algjör lömun á sköflungstaug (n. tibialis)	20%
Lömun að hluta á sköflungstaug	5-15%
Algjör lömun á dálkstaug (n. fibularis)	15%
Lömun að hluta á dálkstaug	5-10%

VIII. Hlutfallsregla.

Þegar um er að ræða útbreiddar afleiðingar slyss með farniskerðingu og miska frá fleiri en einu líkamssvæði skal beita svokallaðri hlutfallsreglu. Töflur yfir samsettan miska, hlutfallstöflur, má m.a. finna í hliðsjónarriti 1, 3 og 5 svo og á internetinu,

https://www.wcb.mb.ca/sites/default/files/44.90.10%20%20PPI%20Rating%20Schedule%20Combined%20Values%20Chart_1.pdf

Sem dæmi, ef um er að ræða miska vegna missis á auga sem er 25% og svo væri jafnframt um að ræða algjöra lömun á sköflungstaug sem ein og sér hefði 20% miska í för með sér þá er ekki um að ræða samanlagðan miska 45% heldur 25% + 20% af 75% (sem eftir voru) þ.e 25+15 eða samtals 40%. Ef um afleiðingar áverka á enn öðrum líkamshluta væri að ræða, t.d. missir á hnéskel, sem ein og sér væri 10% þá er samanlagður miski 25 + 15 + 6 (10% af 60%) eða samtals 46%. Þetta má lesa út úr fyrrgreindum hlutfallstöflum. Hærri talan er fundin á Y ásnum og lægri talan á X ásnum. Skurðpunktur talnanna segir til um hlutfallstöfluna.

Hafi tjónþoli orðið fyrir líkamstjóni í eldra slysi og verið metinn til varanlegs miska vegna þess skal einnig beita hlutfallsreglu á sama hátt og áður er lýst.

Frá þessari reglu geta verið undantekningar bæði til hækkunar og lækkunar. Þetta á m.a. við um þöruð líffæri (t.d. augu, eyru, nýru, o.s.frv.). Dæmi um hækkun: Einstaklingur hefur misst heyrn á vinstra eyra og missir síðan algerlega heyrn á hægri eyra í slysi. Algjör heyrnarmissir á eyra er 10%. Algjör heyrnarmissir á báðum eyrum (á fullorðinsaldri) er 50%. Hafi einstaklingur þegar misst heyrn á öðru eyra og missir svo heyrn á hinu er miskinn: 50-10= 40%.

51	76
52	76 77
53	77 77 78
54	77 78 78 79
55	78 78 79 79 80
56	78 79 79 80 80 81
57	79 79 80 80 81 81 82
58	79 80 80 81 81 82 82 82
59	80 80 81 81 82 82 82 83 83
60	80 81 81 82 82 82 83 83 84 84
61	81 81 82 82 82 83 83 84 84 84 85
62	81 82 82 83 83 83 84 84 84 85 85 86
63	82 82 83 83 83 84 84 84 85 85 86 86 86
64	82 83 83 83 84 84 85 85 85 86 86 86 87 87
65	83 83 84 84 84 85 85 85 86 86 86 87 87 87 88
66	83 84 84 84 85 85 85 86 86 86 87 87 87 88 88 88
67	84 84 84 85 85 85 86 86 86 87 87 87 88 88 88 89 89
68	84 85 85 85 86 86 86 87 87 87 88 88 88 88 89 89 89 90
69	85 85 85 86 86 86 87 87 87 88 88 88 89 89 89 89 90 90 90
70	85 86 86 86 87 87 87 87 88 88 88 89 89 89 90 90 90 90 91 91
71	86 86 86 87 87 87 88 88 88 88 89 89 89 90 90 90 90 91 91 91 92
72	86 87 87 87 87 88 88 88 89 89 89 89 90 90 90 90 91 91 91 92 92 92
73	87 87 87 88 88 88 88 89 89 89 89 90 90 90 91 91 91 91 92 92 92 92 93
74	87 88 88 88 88 89 89 89 89 89 90 90 90 91 91 91 91 92 92 92 92 93 93 93
75	88 88 88 89 89 89 89 90 90 90 91 91 91 91 91 92 92 92 92 93 93 93 93 94 94
76	88 88 89 89 89 89 90 90 90 91 91 91 91 91 92 92 92 92 93 93 93 93 94 94 94 94
77	89 89 89 89 90 90 90 90 91 91 91 91 91 92 92 92 92 93 93 93 93 94 94 94 94 94 95
78	89 89 90 90 90 91 91 91 91 91 92 92 92 92 93 93 93 93 94 94 94 94 95 95 95 95
79	90 90 90 90 91 91 91 91 91 92 92 92 92 93 93 93 93 94 94 94 94 95 95 95 95 96
80	90 90 91 91 91 91 91 92 92 92 92 92 93 93 93 93 94 94 94 94 94 95 95 95 95 96 96 96
81	91 91 91 91 91 92 92 92 92 92 93 93 93 93 93 94 94 94 94 94 95 95 95 95 96 96 96 96 96
82	91 91 92 92 92 92 92 92 93 93 93 93 93 94 94 94 94 94 95 95 95 95 96 96 96 96 96 97 97
83	92 92 92 92 92 93 93 93 93 93 93 94 94 94 94 94 95 95 95 95 96 96 96 96 96 96 97 97 97 97
84	92 92 92 93 93 93 93 93 94 94 94 94 94 94 95 95 95 95 96 96 96 96 96 96 96 96 97 97 97 97
85	93 93 93 93 93 93 94 94 94 94 94 94 95 95 95 95 96 96 96 96 96 96 96 96 97 97 97 97 98 98
86	93 93 93 94 94 94 94 94 94 95 95 95 95 95 95 96 96 96 96 96 96 96 97 97 97 97 97 97 98 98 98 98
87	94 94 94 94 94 94 95 95 95 95 95 95 95 96 96 96 96 96 96 96 97 97 97 97 97 97 97 98 98 98 98 98
88	94 94 94 94 95 95 95 95 95 95 96 96 96 96 96 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 98 98 98 98 98 99
89	95 95 95 95 95 95 95 95 96 96 96 96 96 96 96 96 96 97 97 97 97 97 97 97 97 97 98 98 98 98 98 99 99
90	95 95 95 96 96 96 96 96 96 96 96 96 96 97 97 97 97 97 97 97 97 97 98 98 98 98 98 98 98 98 98 99 99 99
91	96 96 96 96 96 96 96 96 96 96 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 98 98 98 98 98 98 98 98 98 99 99 99
92	96 96 96 96 96 96 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 98 98 98 98 98 98 98 98 98 98 98 98 98 99 99 99
93	97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 98 98 98 98 98 98 98 98 98 98 98 98 98 99 99 99
94	97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 97 98 98 98 98 98 98 98 98 98 98 98 98 98 99 99 99
95	98 99 99 99
96	98 99 99 99
97	99 99
98	99 99
99	100 100
	51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99

IX. Hliðsjónarrit.

1. American Medical Association: Guides to the Evaluation of Permanent Impairment, 6. útgáfa 2008, 5. prentun í júlí 2017.
2. Forskrift om menerstatning ved yrkesskade, Sosial- og helsedepartementet, Oslo 1997, síðast breytt 2014. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1997-04-21-373/KAPITTEL_2#KAPITTEL_2
3. Gradering av medicinsk invaliditet. Medicinsk invaliditet - skador; Sveriges Försäkring, 2014, https://www.svenskforsakring.se/globalassets/medicinska-tabellverk/medicinska-tabellverk/medicinsk_invaliditet_skador_rev_jan2014.pdf
4. Méntabel. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, <https://www.aes.dk/ASK/ASK/Selvbetjening/Mentabel.aspx> Síðasta útgáfa janúar 2012.
5. Chris E. Wiggins. A concise guide to Orthopedic and Musculoskeletal Impairment Ratings. Lippincott Williams & Wilkins, 2007.
6. Erstatningsansvarsloven med kommentarer af Jens Møller. Jurist- og Ökonomförbundets forlag, 2002.
7. Skaðabótalög, nr. 50/1993 með síðari breytingum. <https://www.althingi.is/lagas/nuna/1993050.html>